

Szkoła podstawowa

klasy I-III

1. Temat zajęć

Co robić, aby wytwarzać mniej odpadów?

2. Lokalizacja

Klasa szkolna

3. Wprowadzenie

Lekcja dotyczy promowania prawidłowych postaw ekologicznych, zachęcania do zmian nawyków konsumenckich (poprzez świadome zakupy, używanie odpowiednich opakowań, wykorzystywanie produktów wielokrotnie czy oddawanie rzeczy innym w celu ich ponownego użycia), aby zapobiegać nadmiernemu powstawaniu odpadów, zgodnie z zasadą „zero waste”.

4. Cele lekcji

Cel ogólny:

Ukazanie uczniom problemu wytwarzania odpadów komunalnych oraz możliwości zminimalizowania ich ilości poprzez przemyślane wybory konsumenckie, wykorzystywanie produktów wielokrotnie czy oddawanie rzeczy innym w celu ich ponownego użycia

Cele szczegółowe:

- Cele poznawcze: uczeń zapoznaje się z danymi dotyczącymi ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w ciągu roku przez statystycznego Polaka oraz sposobami zapobiegania powstawaniu odpadów
- Cele kształcące: uczeń uczy się obserwacji, wyciągania wniosków, interpretacji, wybierania produktów przyjaznych środowisku
- Cele wychowawcze: uczeń nabywa świadomość tego, że jego wybory konsumenckie oraz codzienne nawyki wpływają na środowisko, w tym na ilość powstających odpadów

5. Czas trwania

1 jednostka lekcyjna (45 minut)

6. Formy pracy

Zbiorowa oraz indywidualna

7. Metody pracy

„Burza mózgów”, pogadanka

8. Środki dydaktyczne

- prezentacja multimedialna
- różnego rodzaju odpady (np. butelka PET, karton po soku, szklana butelka, słoik, opakowanie po ciastkach, opakowanie po szamponie, stara gazeta, karton po butach, puszka po napoju, puszka po kociej karmie, blister po tabletkach, zużyte baterie, zużyta świetlówka, skorupka od jajka, skórka od banana)
- jednorazowe naczynia (sztućce, talerzyk, kubek, słomka)
- bidon, śniadaniówka
- torba na zakupy wielokrotnego użytku, foliówka na zakupy, wielorazowa siatka na warzywa/owoce (zamiast tzw. zrywek)
- dwustronnie zarysowana kartka papieru
- karta pracy

9. Przebieg lekcji

Faza przygotowawcza:

Nauczyciel rozkłada na wyeksponowanym miejscu różnorodne odpady. Dobrze, jeśli uczniowie – wchodząc do klasy i zajmując miejsca – już będą mogli obserwować porozkładane odpady. To wzbudzi ciekawość uczniów tematem. Następnie nauczyciel wprowadza „burzę mózgów”: młodzież wymienia odpady, które wyrzuca się codziennie do kosza. Nauczyciel może włączyć prezentację i zatrzymać się przez chwilę na drugim slajdzie. Warto doprowadzić do ożywionej dyskusji na temat dzikich wysypisk śmieci i ilości odpadów, jakie w ogóle znajdujemy wokół siebie.

Faza realizacyjna:

1. Nauczyciel puszcza dalej prezentację, wskazując, że małymi krokami można zapobiec powstawaniu nadmiernej ilości odpadów – to zależy od każdego z nas (slajd 3). W kolejnych slajdach tłumaczy, czym są odpady (4) oraz ile wytwarza się ich w Polsce (5). Wskazuje, że to bardzo dużo i że problem nie jest tylko światowy, ale dotyczy również naszego najbliższego otoczenia (6-7). W dalszej kolejności nauczyciel uświadamia uczniów, jaka jest właściwa hierarchia sposobów postępowania z odpadami (8), z jednoczesnym wskazaniem, że lekcja będzie skupiała się głównie na dwóch pierwszych jej aspektach, czyli zapobieganiu i przygotowaniu do dalszego użycia.
2. Przy omawianiu slajdu 9 warto posłużyć się dodatkowo eksponatami: jednorazowe naczynia (sztućce, talerzyk, kubek, słomka), bidon, śniadaniówka, torba na zakupy wielokrotnego użytku, foliówka na zakupy, wielorazowa siatka na warzywa/owoce (zamiast tzw. zrywek).
3. Przy omawianiu slajdu 10 warto posłużyć się dodatkowo eksponatami: bidon, śniadaniówka, kartka obustronnie pomalowana, butelka szklana, butelka plastikowa
4. Przy omawianiu slajdu 11 warto wciągnąć uczniów w dyskusję, co w ich domach robi się z niepotrzebnymi zabawkami, ubraniami, książkami itp.
5. Przy kolejnych slajdach można zachęcić młodzież do samodzielnego wykonania użytecznych przedmiotów z rzeczy, które są już nam niepotrzebne (w domu).
6. Nauczyciel rozdaje uczniom karty pracy do wykonania – każdy uczeń otrzymuje 1 kartę lub 1 kartę na ławkę (załącznik).

Faza podsumowująca:

1. Wspólne sprawdzanie poprawności wykonania kart pracy. Nauczyciel wrywkowo pyta uczniów o odpowiedzi.
2. Na koniec nauczyciel zadaje kilka pytań, które utrwalają zdobytą podczas lekcji wiedzę. Przykładowo: jak możemy ograniczać ilość powstających odpadów, idąc na zakupy? Dlaczego warto nosić śniadanie w śniadaniówce? Czy niepotrzebne nam rzeczy musimy wyrzucać?
3. Nauczyciel może też spytać uczniów, czy zasady zapobiegania powstawaniu odpadów są stosowane w ich domach. Jeśli tak, to które? Jeśli nie, to jako zadanie domowe mogą usiąść z rodzicami i postanowić, co wdrożą w swoich domach, by wytwarzać mniej odpadów (odpowiedź do zeszytu).
4. Chętni mogą stworzyć jakąś użyteczną rzecz z odpadów.

